

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2000/12 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2002/21

Karar Günü:17.12.2002

R.G. Tarih-Sayı:04.02.2003-25014

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Yeniden Doğuş Partisi'nin 1999 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Mustafa BUMİN, Haşım KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Mahir Can ILICAK, Rüştü SÖNMEZ, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU ve Ahmet AKYALÇIN'ın katılmalarıyla 4.1.2001 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında 'Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle' karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 1999 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, Yeniden Doğuş Partisi'nin 1999 yılı gelirler toplamının 10.227.509.464.- lira, giderler toplamının 9.689.536.200.- lira, malvarlığının (demirbaş eşya) 179.432.000.- lira olarak gösterildiği, gelir fazlası 537.973.264.- liranın gelecek yıla devredildiği, gelir ile gider ve devir rakamlarının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi'nin 1999 yılı gelirleri 8.618.055.264.- lira olarak gösterilmiştir. Bunların, 52.430.502.- lirası önceki yıldan devir, 8.080.082.000.- lirası bağışlar, 485.542.762.- lirası ise ödenecek vergi ve S.S.K. prim borçlarıdır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede; gelirlerin 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin 1999 yılı gelirleri 1.609.454.200.-lira olarak gösterilmiştir. Bunların tamamı bağış gelirleridir.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede, bunların 2820 sayılı Kanun'a uygun düzenlenerek birleşik kesinhesaba geçirildiği ve Parti Genel İdare

Kurulu kararıyla da doğruluğunun onaylandığı görülerek 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi'nin 1999 yılı giderleri 8.080.082.000.- lira olarak gösterilmiştir. Bu giderlerin tamamı büro genel giderleridir.

Parti Genel Merkezi geliri ile gideri arasındaki 537.973.264.- liralık gelir fazlası fark 2000 yılına devir gösterilmiştir.

Parti Genel Merkezi defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki giderlerin 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesinin birinci fıkrasında 'Bir siyasî partinin bütün giderleri, o siyasî parti tüzelkişiliği adına yapılır.', giderlerin yapıldığı dönemde yürürlükte olan ikinci fıkrasında da 'Beşbin liraya kadar harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu değildir.' denilmiş, Yeniden Doğuş Partisi Tüzüğü'nün 80. maddesinde de, partinin bütün giderlerinin parti tüzelkişiliği adına yapılacağı belirtildiğinden bir siyasî partinin bütün giderlerinin, o siyasî parti tüzelkişiliği adına yapılması ve beşbin liranın (12.8.1999 tarih ve 4445 sayılı Kanun'la yapılan değişikliğe kadar) üzerindeki giderlerinde fatura veya makbuz ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Yeniden Doğuş Partisi tüzelkişiliği adına fatura edilmemiş bulunan aşağıda belirtilen giderlerin ise (Yeni Türkiye Dergisi adına düzenlenmiş faturaların) Parti Genel Merkezi gideri olarak gösterildiği ve parti hesaplarına geçirildiği görülmüştür.

Belgesi			Tediye Fişi		
Alınan	Tarihi	No'su	Tarihi	No'su	(TL)
	22.06.1999	9050791134	30.06.1999	2-000004	
	26.06.1999	9050790332	'	'	
	30.06.1999	9050787368	'	'	

Buna göre 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesine aykırı şekilde yapılan 277.100.000.- liralık giderin (Yeniden Doğuş Partisi, 23.08.2002 gününde yapılan 3. Olağanüstü Büyük Kongresi'nde parti adını Genç Parti olarak değiştirdiğinden) Genç Parti'nin mal varlığından 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddelerine göre Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin 1999 yılı içindeki giderleri 1.609.454.200.- lira olarak gösterilmiştir. Bunların 1.439.904.200.- lirası büro genel giderleri, 169.550.000.- lirası ise sair giderlerdir.

İl örgütleri giderleri, gelirlerine denk gerçekleşmiştir.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, bunların 2820 sayılı Kanun'a uygun düzenlenerek birleşik kesinhesaba geçirildiği ve Parti Genel İdare Kurulu kararı ile de doğruluğunun onaylandığı görülerek 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Yeniden Doğuş Partisi'nin 1999 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin kesinhesabında gösterilen 10.227.509.464.-lira gelir ile 9.412.436.200.- lira giderin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesine aykırı olarak gider kaydedilen 277.100.000.- lira karşılığı Parti malvarlığının, 2820 sayılı Kanun'un 76. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir yazılmasına,

17.12.2002 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Mustafa BUMİN

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Yalçın ACARGÜN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Ali HÜNER

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ertuğrul ERSOY

Üye
Tülay TUĞCU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Enis TUNGA

Üye
Mehmet ERTEN